

LII. STRACH

Písmo svaté:

Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. [...] Co k tomu dodat? Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal, jak by nám spolu s ním nedaroval všechno? [...] Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Snad soužení nebo úzkost, pronásledování nebo hlad, bída, nebezpečí nebo meč? [...] Jak je psáno: „Denně jsme pro tebe vydáváni na smrt, jsme jako ovce určené na porážku.“ Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval. Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Řím 8, 28 - 39)

Katechismus:

Vede-li křesťan mravný život oživovaný láskou, dává mu to duchovní svobodu Božích dětí. Nestojí před Bohem jako otrok, plný otrockého strachu, ani jako námezdník shánějící plat, ale jako syn, který odpovídá na lásku toho, který nás „miloval dříve“ (1 Jan 4,19). „Bud' se odvrátíme od zla ze strachu před trestem a jsme v postavení otroka, nebo se dáme strhnout vyhlídkou na odměnu a jsme podobní námezdným dělníkům. Nebo posloucháme pro dobro samo a z lásky k tomu, který přikazuje, abychom poslouchali ... a tehdy jsme v postavení synů.“ (čl. 1828 KKC)

Text k prohloubení meditace:

Téma dnešní katecheze je strach. Ovšem nebudeme mluvit o strachu jako o emoci vznikající jako reakce na hrozící nebezpečí, tedy v rovině čistě přirozené, ale o strachu jako nedostatku důvěry, obavy z dosud nepoznaného, které oko nevidělo a na mysl člověku nepřišlo, tedy o záměrech Božích, jež jsou člověku skryty, a milujícímu Boha odhalovány (1Kor 2,9). Písmo nám ukazuje, že prvotní vina Adama a Evy, první neposlušnost, přivádí na svět dramatické následky. Adam a Eva okamžitě ztrácejí milost prvotní svatosti. Mají strach z Boha, o němž si udělali falešnou představu jako o Bohu, který je žárlivý na své výsady. Tato nit strachu se potom line celými dějinami až ke Kristu, Mesiáši, který nás spasil z každého hříchu a následku hříchu, kterým je i strach. Proto apoštol Pavel volá: „Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Snad soužení nebo úzkost, [...] Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval!“ Všimněte si, apoštol píše, že vítězíme nad strachem, nikoliv, že ho nemáme, nebo necítíme jeho trýzeň. Vždyť i apoštol měl strach a byl vybídnut samým Kristem: „Neboj se! Mluv a nemlč, protože já jsem s tebou a nikdo ti neublíží. (Řím 18,9). Vítězí nad strachem zajisté ten, kdo miluje Boha nadevšechno, neboť „Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce.“ (1Jan 4,18). Kdo miluje „něco“ více než Boha musí mít

strach z toho, že to co miluje muže nemít. Jestliže člověk lpí na něčem více než na Bohu má strach. V Bohu jsou totiž všechna dobra a kdo má Boha tomu nic neschází. Je mnoho falešných strachů v našem životě. Kolikrát jsme udělali různá rozhodnutí pod vlivem strachu, nesvobodně a nesprávně! Bůh nechce, abychom byli otroci nebo námezníci (viz článek KKC v úvodu)! Naopak, učí nás být Božími dětmi, které usilují o neztracení Jeho Samého. V tomto smyslu chápeme slova Ježíšova „Ukážu vám, koho se máte bát. Bojte se toho, který má moc vás zabít a ještě uvrhnout do pekla. Ano, pravím vám, toho se bojte!“ (Lk 12,5). Vede apoštoly a každého svého učedníka – tedy i nás – aby se naučil důvěřovat a nemít strach. Máme popsáno v evangeliu jednu takovou výuku a zkoušku v důvěře: „Když ho učedníci uviděli kráčet po moři, vyděsili se, že je to přízrak, a křičeli strachem. Ježíš na ně hned promluvil a řekl jim: „Vzchopte se, já jsem to, nebojte se!“ Petr mu odpověděl: „Pane, jsi-li to ty, poruč mi, ať přijdu k tobě po vodách!“ A on řekl: „Pojď!“ Petr vystoupil z lodi, vykročil na vodu a šel k Ježíšovi. Ale když viděl, jaký je vítr, přepadl ho strach, začal tonout a vykřikl: „Pane, zachraň mne!“ Ježíš hned vztáhl ruku, uchopil ho a řekl mu: „Ty malověrný, proč jsi pochyboval?“ (Mt 14,26-31). Strach se překonává spolehnutím se na slovo Boží. Volba učiněná ze strachu naopak vede k ještě k většímu strachu, a to až do utonutí v moři hrůzy. Člověk se musí dívat na Krista a ne na vítr, moře, tj. na očekávání okolí, možná drahých osob, nesmí se dívat ani na citový standart a hledat falešný pokoj spočívající v odkládání rozhodnutí a řešení situace. Vítězství nad strachem nastává, pokud se držíme Boží ruky důvěry a nepochybujeme, že Ježíš je vítěz, alfa i omega, počátek i konec veškerenstva. Ježíš však i ví, že jsme slabí. I apoštolové měli strach po Kristově vzkříšení, byli celí bojácní, zamčeni v hořejší místnosti ... a dokonce Ježíš musel projít zavřenými dveřmi. A možná to jsou i tvoje dveře srdce, které se bojíš otevřít. Proto nám Pán dává na pomoc Ducha Svatého, který je našim advokátem a ujišťuje nás: „A když vás obžalují, nedělejte si starosti, jak a co budete mluvit, neboť v tu hodinu vám bude dáno, co máte mluvit.“ (Mt 10, 19). Advokát (ad-voco) byl v římském právu člověk, který stál vedle obžalovaného a napovídal mu věty na jeho obhajobu. Je to nyní Duch Svatý, který nám napovídá, ale nám i dává odvalu: „Strach z nich ať vás neděsí ani nezviklá a Pán, Kristus, budiž svatý ve vašich srdcích. Buďte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslyšel o naději, kterou máte, ale číňte to s tichostí a s uctivostí,“ a ujišťuje nás: „Ale i kdybyste pro spravedlnost měli trpět, jste blahoslaveni.“ (1Petr 3,14-16)

Předsevzetí:

Jít dopředu! Budu-li v radosti, nezastavím se, budu-li unavený, uteču se k Ježíši, který mě občerství, budu-li pokoušen, nebudu mít strach, Ježíš je se mnou, budu-li slabý, o to víc budu pokorný a poprosím hned Ježíše o odpuštění. Kráčet a nezastavovat se!

Myšlenka na závěr:

Neměj strach ze slabosti! Nemysli si, že zvítězíš bez toho, aniž bys bojoval, bojuj, abys s Boží pomocí zvítězil, a nenech se tím Zlým přesvědčit, že musíš prohrát.

Mons. P. Galeone 11. 6. 2005]